

Norvik Banka

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

BANKAS PROFILS

Īss bankas apraksts

AS Norvik Banka tika dibināta 1992. gada 29 aprīlī un ir viena no vecākajām komercbankām Latvijā. Bankai ir plašākais filiāļu un klientu apkalpošanas centru tīkls valstī un tā tiek pārstāvēta 16 Latvijas pilsētās; tā ir 8. lielākā banka Latvijā pēc aktīvu apjoma. Norvik Grupa tiek pārstāvēta arī Krievijā caur AO «*Норвик Банк*» un Lielbritānijā caur *Norvik Banka UK Limited*. Papildus informācija ir pieejama www.norvik.eu mājaslapā.

Kredītreitings, ja tas piešķirts bankai, vai tās emitētajiem un/vai regulētajā tirgū iekļautajiem finanšu instrumentiem

Nav novērtēts.

Galvenie bankas darbības (biznesa) virzieni

Biznesa virzieni “Latvian Banking”, “Private Banking & Wealth Management”, “International Banking” un “Capital Markets”

Apgrozījums (% no kopējā apgrozījuma) ar uzņēmumiem, kas klasificējas kā čaulas uzņēmumi

Čaulas uzņēmumu apgrozījums sastāda apmēram 40%.

Akcionāru struktūra un darbības (biznesa) profils

Grigorijs Guseļņikovs, Krievijas Federācijas un Lielbritānijas pilsonis – 95,97% (no kuriem 38.31% tieši un 57.66% netieši).

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NÓDROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Atkarība no transakciju (maksājumu) biznesa un tā izmaiņas (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. gada 1. pusgadā)

Naudas līdzekļu pārskaitījumu skaits ir samazinājies par 8.9%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, un komisijas ienākumi no naudas līdzekļu pārskaitījumiem samazinājās par 8.6%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu; (tabula, grafiks % rādītāju salīdzinājums 2016. gada pusgads ar 2017. gada pusgadu) - naudas līdzekļu pārskaitījumu skaits ir samazinājies par 10.7% salīdzinot ar iepriekšējo gadu, un komisijas ienākumi no naudas līdzekļu pārskaitījumiem samazinājās par 10% salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Biznesa virzienu dažādošana/ biznesa virzieni, kurus plāno attīstīt pārveidotajā biznesa modelī (ja biznesa modeli plānots mainīt)

Kā galvenos virzienus stratēģiskai attīstībai Banka uzskata šādus virzienus:

- Nodrošināt plašu bankas pakalpojumu klāstu juridiskām un fiziskām personām Latvijas tirgū;
- Sniegt finanšu pakalpojumus lielām nerezidentu sabiedrībām;
- Īpašuma darbības finanšu tirgos (vērtspapīru ieguldījumi);
- Nodrošināt pakalpojumus turīgām un finansiāli nodrošinātām privātpersonām "private bank" formātā;
- neprofila aktīvu portfeļa pārvaldība un vērtības samazināšana.

Tas ļaus bankai noturēt stipru pozīciju starptautiskajos finanšu tirgos, klientu pārskaitījumu darbībās, kā arī noturēt drošas pozīcijas Latvijas tirgū, galvenokārt individuālo finanšu pakalpojumu nozarē.

Apgrozījuma samazinājums (izmaiņas) apkalpojot čaulas uzņēmumus (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. gada 1. pusgadā)

Apgrozījums ar čaulas uzņēmumiem 2016. gadā samazinājās par 43%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, savukārt apgrozījums ar čaulas uzņēmumiem 2017. gada pusgadā samazinājās par 13%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Trūkumu novēršanas darbības pēc FKTK noteiktajām prasībām, ja tādas tikušas piemērotas (piemēram, noslēdzot administratīvos līgumus, FKTK vēstules, lēmumi)

Laikposmā no 2016. līdz 2017. gada pusgamam netiek piemērots.

Prognozes, aprēķini, kas apliecina bankas izvēlēta biznesa modeļa ilgtspējību tuvākajos 3 gados, ja ievērojami samazināsies apgrozījums, piemēram, neapkalpojot čaulas uzņēmumus

Bilances diversifikācija caur Latvijas rezidentu klientiem un ienākumu plūsmas diversifikācija caur pārslēgšanas no nerezidentu, čaulas kompānijām uz plaši pazīstamiem un finansiāli nodrošinātām privātpersonām, "private banking" klientiem.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Jaunas politikas un procedūru attīstība (pilnveide)

Šobrīd banka pārbūvē tās iekšējās kontroles sistēmu saskaņā ar jaunām regulējošām prasībām un ASV revīzijas rezultātiem. Tika izveidota un apstiprināta jauna kārtība, kas regulē sadarbību ar starpniekiem, kā arī kārtība, kas regulē jaunu NILLTFN prasību mācīšanu darbiniekiem. Jaunas kārtības tiek veidotas sadarbības ar jauniem klientiem un to pārbaudes uzsākšanai, kā arī esošo klientu uzraudzībai izmantojot AML-IT sistēmu Siron® no FICO-Tonbeller (instrukcijas). Turklāt, bankas politika un stratēģija NILLTFN jomā tiek pilnveidotas.

ANO, ES, nacionālo finanšu sankciju atbilstības politika

Saskaņā ar bankas NILLTFN politiku, banka atbilst visiem obligātiem ar sankcijām saistītiem starptautiskiem standartiem. Pirms to izpildes, visi izejošie un ienākošie maksājumi tiek pārbaudīti, lai noteiktu finanšu pārskaitījumus, kas var būt potenciāli vai ir tieši saistīti ar personām, pret kurām ir piemērotas starptautiskas vai nacionālās sankcijas.

Ārvalstu vienpusējo, eksteritoriālo, piemēram, OFAC sankciju ievērošanas politika

Saskaņā ar bankas NILLTFN politiku, banka atbilst visiem obligātiem ar sankcijām saistītiem starptautiskiem standartiem. Pirms to izpildes, visi izejošie un ienākošie maksājumi tiek pārbaudīti, lai noteiktu finanšu pārskaitījumus, kas var būt potenciāli vai ir tieši saistīti ar personām, pret kurām ir piemērotas starptautiskas vai nacionālās sankcijas.

Caurspīdīguma pieaugums (pieejamās informācijas kvalitātes uzlabošana par maksājumiem, publiski pieejamajām atskaitēm par atbilstības jomu utt.)

Banka pieņem un veic maksājumus, kuriem ir skaidras ekonomiskas īstenošanas iespējas, maksājuma mērķis un būtība, kā arī maksājumus, kas nav saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu. Maksājumiem jāatbilst klienta saimnieciskai darbībai un jāiekļaujas bankas noteikto apgrozījumu robežās.

Vadības un/vai pārraudzības funkcijas stiprināšana (jauni darbinieki, ziņošanas vadlīnijas utt.)

Sakarā ar pieaugošām prasībām NILLTFN jomā, Klientu pārraudzības departamentā darbā tika pieņemti jaunie par klientu padziļināto pārbaudi un analīzi atbildīgie darbinieki. Banka sāka pielietot NILLTFN sistēmu Siron® no FICO-Tonbeller, kas automātiski ģenerē ziņojumus par gadījumiem, kuriem ir nepieciešama klientu analīze.

Nozīmēts speciāls finanšu sankciju ievērošanas speciālists (funkcija)

2016. gada oktobris.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

Strukturālās izmaiņas iekšējās kontroles sistēmas organizācijā, ja tādas notikušas

2017. gadā notika izmaiņas Iekšējās AML struktūrā, Atbilstības uzraudzības nodaļa vairs nav iekļauta Klientu pārraudzības pārvaldē.

Izmaiņas / klientu izpētē / padziļinātā klientu izpētē / politiski nozīmīgu personu izpētē / starptautisko finanšu sankciju uzraudzībā

Bankā tiek ieviestas jaunas klientu analīzes metodes, kas galvenokārt ir saistītas ar automātiskas klientu risku līmeņa aprēķinu sistēmas ieviešanu un jaunas AML-IT sistēmas Siron® no FICO-Tonbeller pielietošanu pēc vienībām, kas nodrošina uzlabotu

klienta uzraudzības, noteikšanas un politiski ietekmējamo personu (PEP) darbības analīzes kontroli, kā arī starptautisko sankciju ievērošanas kontroli.

Izmaiņas jaunu klientu akceptācijas politikā un procedūrās, tajā skaitā sadarbojoties ar aģentiem (trešajām personām)

Sākot ar 2016. gadu banka turpināja darīt stingrākas jaunu klientu un sadarbības nodibināšanas ar jauniem klientiem procesa prasības. Jebkādas sadarbības sākumā tiek veikta obligāta pārbaude, lai noteiktu sakritības ar "Accuity" datubāzi un sankciju sarakstu. Pastāv noteiktas klientu grupas, ar kurām sadarbība var tikt uzsākta tikai saņemot NILLTFN Komitejas lēmumu. Skatīt punktu par jaunām kārtībām un politikām sadaļā "Korporatīvā pārvalde" (CORPORATE GOVERNANCE).

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā veiktās apmācības NILLTFN jomā

Mērķtiecīga apmācība nodrošināta:

- *2016. gadā* – Gadskārtējā apmācība tika veikta darbiniekiem, kuri nodarbojas ar klientu piesaistīšanu un apkalpošanu un bankas augstākā līmeņa vadībai. Pirms AML-IT sistēmas "Siron" lietošanas uzsākšanas visi Klientu pārraudzības departamenta darbinieki saņēma apmācību par sistēmas uzstādīšanu un darbību.
- *2017. gada pusgadā* - Gadskārtējā apmācība tika veikta darbiniekiem, kuri nodarbojas ar klientu piesaistīšanu un apkalpošanu.

Iekšējās / ārējās apmācības

Papildus iekšējai apmācībai daudzi darbinieki apguvuši ārējās apmācības programmas NILLTFN (AML / CTF) jomā un saņēma vietējo (Latvijas) NILLTFN sertifikātu; Izpilddirektors (*atbildīgs par NILLTFN*) saņēma CAMS (*Certified Anti-Money Laundering Specialist*) sertifikātu.

Darbinieku testēšanas un sertifikācijas rezultāti

Bankā tiek plaši pielietota attālinātas apmācības un pārbaudes metode. Pašlaik, stājoties spēkā jaunajiem FKTK noteikumiem par personāla apmācību NILLTFN jomā, banka ir apstiprinājusi jaunu kārtību un apmācības plānus, pēc kuriem darbinieki tika apmācīti 2017. gadā.

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

Neatkarīgo vērtētāju (konsultantu) pārbauzu rezultāti

Saskaņā ar neatkarīgo ASV revidentu ziņojumu, Banka saņēma trīs "augstus" vērtējumus un divus "zemus" vērtējumus ar vispārējo rezultātu "no vidējā līdz zēmam".

80% no ASV neatkarīgā revidenta sniegtajām rekomendācijām tika ieviesti, bet atlikušo rekomendāciju izpildes laiks vēl nav pienācis.

Neatkarīgo pārbažu rekomendāciju ieviešanas līmenis

94% no Bankas leikšējā audita nodaļas rekomendācijām tika īstenoti laikposmā no 2013. līdz 2016. gadam.

Turpmākie soļi darbības uzlabošanas plānu ieviešanā

Bankas leikšējā audita funkcija plāno veikt tās koriģēšanas plāna izpildes apstiprināšanu 2017. gada 3.ceturksnī.

Iekšējā audita iespējas veikt neatkarīgas pārbaudes NILLTF novēšanas jomā

Bankas leikšējā audita funkcija veic testēšanu vienreiz gadā.

Citas ārējās neatkarīgās pārbaudes (auditi), to rezultāti

FKTK ārējais audits 2016. gada oktobrī. FKTK audita rezultāti nav pieejami līdz 30.06.2017. Turklāt, saskaņā ar FKTK prasībām bankai būtu jāveic neatkarīgs AML-IT sistēmās un AML procesa ārējais audits reizi 18 mēnešos, t.i. nākamais ārējais audits ir ielānots 2018. gada martā.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Īss apraksts par IT sistēmām, izmaiņām (atjauninājumiem) 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā, ja tādas ir veiktas

Oktobrī Banka parakstīja līgumu par Siron® sistēmas ieviešanu ar FICO-Tonbeller kompāniju, kas ir pasaules mēroga līderis finanšu iestāžu moderno tehnoloģisko risinājumu izstrādāšanā, aizdomīgu darījumu un krāpšanas kontrolei.

Banku pamatoperāciju programnodrošinājums: nosaukums/piegādātājs

ABS Norvik/iekšējā sistēma.

NILLTF novēšanas darījumu uzraudzības sistēma: nosaukums/ piegādātājs

Siron AML, Siron KYC / FICO Tonbeller, Siron® Embargo sistēma.

Finanšu sankciju monitoringa sistēma: nosaukums/ piegādātājs / tiešsaiste 24/7 vai T+1/2/3

2017. gadā Siron® Embargo sistēma no FICO-Tonbeller.

Citi IT rīki un risinājumi

“Accuity” un “SPARK Information Resource” meklēšanas rīks no Interfax.

Novērstie trūkumi, efektivitātes uzlabojumi, īpaši starptautisko finanšu sankciju vadībā

Siron® Embargo no FICO-Tonbeller ārējas automatizētas sistēmas ieviešana.

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Biznesa virzieni, no kuriem banka ir atteikusies

Iepriekšējā gada laikā sadarbības ar noteiktām klientu kategorijām un noteiktu veidu darbību apkalpošanas prasības kļuva stingrākas. Banka neapkalpo un nekad nav apkalpojusi klientus, kas nodarbojas ar ieroču tirdzniecību, azartspēlēm un derībām utt. E-komercija, pilnvarošanas un fidūcijas līgumi un līdzīgi darījumi varēja tikt apkalpoti tikai saņemot NILLTFN komitejas apstiprinājumu un ar nosacījumu, ka tiek piemērota pastiprināta uzraudzība.

Paaugstināta riska klientu samazinājums (salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)

Klientu skaits, kuru riska līmenis tika samazināts (*de-risked client*) laikposmā no 2017. gada pusgada ir 212. Tas ir 43,89% no visiem šāda veida (*de-risked*) klientiem 2016. gadā.

Izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas (tabula, grafiks)

Salīdzinot ar 2016. gadu, nerezidentu klientu skaits samazinājās par aptuveni 30%. Galvenais samazinājums ir saistīts ar ārzonas jurisdikcijas (čaulas uzņēmumu) klientiem (-40%). Salīdzinot 2016.

gadu un 2017. gada pusgadu, galvenais samazinājums ir saistīts ar ārzonas jurisdikciju (čaulas uzņēmumu) klientiem (-30%).

PEP klientu skaita izmaiņas

Latvijas likuma izmaiņu dēļ, politiski ietekmējamu personu (PEP) un Latvijas iedzīvotāju skaits ir ievērojami pieaudzis. Šobrīd kopējais skaits ir 205 personas.

NILLTF riska līmeņa (scoring) samazinājums klientu vidū (salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)

Saskaņā ar informāciju, kas aktuāla uz 2016. gada beigām, ļoti augsts - 2, augsts - 2,099, vidējs - 7,743, zems - 108,829. Saskaņā ar informāciju uz 2017. gada pusgadu - ļoti augsts - 0, augsts - 8542, vidējs - 4371, zems - 104252.

Mērķa tirgi

Reģionāla attīstība: Sanktpēterburga, Ukraina.
Jaunie reģioni – AAE, Ķīna, Kipra, Kazahstāna, Azerbaidžāna.

Tendences klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, virzība no īstermiņa aktīviem uz garāka termiņa aktīviem, virzība no transakcijām uz ilgāka termiņa aktīvu izvietojumu pārvaldībai utt.)

Lielākā daļa klientu saglabā savus personīgos uzkrājumus Bankā un izmanto ieguldījumu pakalpojumus vai noguldījumus. Turklāt, šādi klienti iegulda ilgtermiņa ieguldījumu produktos, jo viņus piesaista piedāvātā augstākā peļņa. Otra, mazāka klientu kategorija, izmanto savu tekošo kontu, lai apkalpotu savas operatīvās darbības.